

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 24 Ιουνίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα Πρόεδρος, Γεώργιος Κουκούτσης – Εισηγητής και Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 26-11-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) ΓΑΚ 2201/26-11-2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «... ως ασκών ατομική επιχείρηση καθαρισμού» με τον διακριτικό τίτλο "... " που εδρεύει στην οδό ..., αριθ. ..., στην ... (εφεξής «ο προσφεύγων»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ... (εφεξής «η αναθέτουσα») και κατά της υπ' αρ. 48069/16-11-2021 Απόφασης του Διοικητή της ... (εφεξής «η προσβαλλόμενη»)

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», με διακριτικό τίτλο «...», όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής «ο πρώτος παρεμβαίνων»).

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «...» και το διακριτικό τίτλο "...", όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής «ο δεύτερος παρεμβαίνων»).

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «...», όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής «ο τρίτος παρεμβαίνων»).

Κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «...» με διακριτικό τίτλο «...», όπως νόμιμα εκπροσωπείται (εφεξής «ο τέταρτος παρεμβαίνων»).

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη κατά το σκέλος που α) απορρίφθηκε η προσφορά του για όλους τους νομούς και την κεντρική υπηρεσία, β) έγιναν αποδεκτές οι προσφορές του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου παρεμβαίνοντος και των οικονομικών φορέων, ... (σε όλους τους νομούς και την Κεντρική Υπηρεσία), ... (στην Κεντρική Υπηρεσία), "... " ... (στον ...) και γ) δεν απορρίφθηκαν οι εταιρίες ..., ... και του πρώτου παρεμβαίνοντος και για τους αναφερόμενους στην προσφυγή του πρόσθετους λόγους.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Με την παρέμβασή του ο πρώτος παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της προσφυγής.

Με την παρέμβασή του ο δεύτερος παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης, κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η προσφορά του.

Με την παρέμβασή του ο τρίτος παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης, κατά το σκέλος που αφορά την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος και την αποδοχή της προσφοράς του τρίτου παρεμβαίνοντος.

Με την παρέμβασή του ο τέταρτος παρεμβαίνων αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης κατά το μέρος που απορρίφθηκε η προσφορά του προσφεύγοντος και έγινε αποδεκτή η προσφορά του τέταρτου παρεμβαίνοντος.

Σε συμμόρφωση με την υπ' αριθ. 242/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, με την οποία η υπόθεση αναπέμπεται στην ΕΑΔΗΣΥ προς νέα ουσιαστική κρίση αυτής, κατόπιν της σιωπηρής απόρριψης της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή Γεώργιο Κουκούτση

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής καταβλήθηκε παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 3.843,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 26.11.2021 πληρωμή στην EUROBANK και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), που υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας χωρίς ΦΠΑ της Σύμβασης για την οποία ασκείται η προσφυγή, ήτοι βάσει του συνολικού ποσού των 768.437,94 ευρώ.

2. Επειδή, με την ... Διακήρυξη της ... διενεργήθηκε Ηλεκτρονικός Ανοιχτός Διαγωνισμός άνω των ορίων μέσω ΕΣΗΔΗΣ (...) με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας, των Κέντρων

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Υγείας με τα Ιατρεία ευθύνης τους και των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), αρμοδιότητας της ... (CPV ... Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων), ετήσιου προϋπολογισμού 952.863,05€, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος ΦΠΑ 24%, διάρκειας ενός (1) έτους, με δικαίωμα προαίρεσης μονομερούς παράτασης ενός (1) έτους ποσού 952.863,05€, με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλλουν προσφορές ενιαία για το σύνολο των Υγειονομικών Μονάδων για όλους ή για ορισμένους από τους νομούς ....., ..., ..., ...και .... Ειδικά για τον Νομό ...η προσφορά πρέπει να υποβληθεί χωριστά για τις Υγειονομικές Μονάδες (Κέντρα Υγείας ΤΟΜΥ και Περιφερειακά Ιατρεία) και χωριστά για τις δομές της Κεντρικής Υπηρεσίας.

3. Επειδή η διακήρυξη καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 05-07-2021 με ΑΔΑΜ ... και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), όπου έλαβε συστημικό αριθ. .... Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης εστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 02-07-2021.

4. Επειδή ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προσφυγή α) ασκήθηκε εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 26-11-2021, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 16-11-2021 β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή στο διαγωνισμό συμμετείχαν 8 οικονομικοί φορείς, ήτοι ο προσφεύγων, ο πρώτος, ο δεύτερος, ο τρίτος και ο τέταρτος παρεμβαίνων και

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

οι οικονομικοί φορείς «...», «...», «...» ...», οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμό συστήματος [234120](#), [233548](#), [233089](#), [233410](#), [234929](#), [235941](#), [236137](#), [233079](#) προσφορές αντίστοιχα.

Ο προσφεύγων υπέβαλε προσφορά για όλους τους Νομούς και την Κεντρική Υπηρεσία. Η Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ' αριθ. πρωτ. 47799/15-11-2021 Πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος με την εξής αιτιολογία: «Α. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης της προσφοράς της εταιρείας ..., ..., παρατηρήθηκε ότι:

Στην οικονομική προσφορά της εταιρείας ..., ..., εμφανίζονται μεταξύ των τεσσάρων σημείων που αναγράφονται τιμές, διαφορετικά ποσά. Ειδικότερα, παρουσιάζεται ένα ποσό στο αρχείο που παράγεται από το ΕΣΗΔΗΣ «Οικονομική προσφορά» και στον συνολικό αρχικό πίνακα του ΕΣΗΔΗΣ όπου εμφανίζονται όλοι οι οικονομικοί φορείς με την προσφερόμενη τιμή και άλλο ποσό στους πίνακες της σελίδας 34 της Διακήρυξης, τον πίνακα «Οικονομική προσφορά από εταιρεία» και τον πίνακα «Excel "Οικονομική Προσφορά - Απαιτήσεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν.4144/2013» για συγκεκριμένο νομό. Όλα αυτά τα αρχεία βρίσκονται και στο ΕΣΗΔΗΣ και στο φυσικό αρχείο του φακέλου του οικονομικού φορέα. Η διαφορά στα ποσά μεταξύ των υποβληθέντων εγγράφων στην οικονομική προσφορά συνιστά κατάφωρη παραβίαση των όρων της Διακήρυξης. Με άλλα λόγια, το λάθος της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας ..., ... είναι ουσιώδες κατά τα ως άνω αναφερθέντα, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τους όρους της Διακήρυξης που απαιτούν, επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς, η τιμή του συνόλου χωρίς ΦΠΑ (γραμμή 7) του πίνακα του άρθρου 68 του Ν. 3863/2020 να είναι ακριβώς ίδια με τη τιμή που θα εισάγεται στο σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ, ενώ επηρεάζει και την αξία της συνολικής προσφοράς του οικονομικού φορέα.

Παράλληλα, το ως άνω ουσιώδες λάθος συμπαρασύρει και τη συνολική οικονομική προσφορά της εταιρείας ..., ..., όπως άλλωστε εμφανίζεται ξεκάθαρα και στο ΕΣΗΔΗΣ. Γιατί, παρά το γεγονός ότι η λάθος τιμή αφορά σε ένα μόνο νομό, ο τρόπος υποβολής της προσφοράς βάσει τη Διακήρυξης είναι συγκεκριμένος με αποτέλεσμα να επηρεάζεται το σύνολο της προσφοράς καθώς σε διαφορετικά αρχεία, για το ίδιο πράγμα, ο οικονομικός φορέας

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

προτείνει διαφορετική τιμή. Το γεγονός αυτό δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία αναφορικά με τον συγκεκριμένο όρο της Διακήρυξης, και καθιστά τη προσφορά ασαφή και άρα απορριπτέα στο σύνολο της. Αυτό απαιτούν οι ειδικότερες προβλέψεις του νόμου και της Διακήρυξης που επιβάλλουν την απόρριψη κάθε προσφοράς η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, ενόψει και της αρχής της τυπικότητας που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις. Κατά τα ως άνω αναφερθέντα δε, δεν δύναται η παροχή της δυνατότητας για παροχή διευκρινήσεων προς θεραπεία του εν λόγω ουσιώδους σφάλματος, διότι κάτι τέτοιο θα ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη επέμβαση στην προσφορά του προσφέροντος, καθώς δεν είναι δυνατόν να διακριβωθεί εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ποια από τις δύο διαφορετικές τιμές ανταποκρίνεται στη πράγματι προσφερόμενη, και θα έθετε αδικαιολόγητα τον οικονομικό φορέα σε θέση ευνοϊκότερη σε σχέση με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους. Ως εκ τούτου και ενόψει των ανωτέρω η προσφορά της εταιρείας ...,... απορρίπτεται».

Με το ίδιο πρακτικό η Επιτροπή διαγωνισμού συνέταξε τους πίνακες κατά σειρά μειοδοσίας για κάθε Νομό και την Κεντρική Υπηρεσία και ανακήρυξε αντίστοιχα τους προσωρινούς αναδόχους. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

7. Επειδή ο προσφεύγων με έννομο συμφέρον στρέφεται κατά της απόρριψης της προσφοράς του για το σύνολο των Νομών και την Κεντρική Υπηρεσία, καθώς υπέβαλε προσφορά για όλους τους Νομούς και την Κεντρική Υπηρεσία και θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του στη ζημία του από την τυχόν παράνομη απόρριψη της προσφοράς του και το όφελος από την ανάδειξη του ίδιου ως προσωρινού αναδόχου.

Επιπλέον, ο προσφεύγων έχοντας υποβάλει προσφορά για όλους τους Νομούς και για την Κεντρική Υπηρεσία και αντίστοιχα αποκλειστεί από το σύνολο των Νομών και την Κεντρική Υπηρεσία, με έννομο συμφέρον προβάλλει λόγους κατά των προσφορών όλων των συνδιαγωνιζομένων του, πρέπει δε να γίνει διάκριση ως προς το έννομο συμφέρον σε περίπτωση που κριθεί μη νόμιμος και σε περίπτωση που κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του. Εφόσον κριθεί μη νόμιμος ο αποκλεισμός του, με έννομο συμφέρον εξετάζονται οι λόγοι που προβάλλει κατά των συνδιαγωνιζομένων του

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η σύμβαση. Σε περίπτωση, όμως, που κριθεί νόμιμος ο αποκλεισμός του και δεδομένου ότι προβάλλει λόγους κατά όλων των συνδιαγωνιζομένων του που υπέβαλαν προσφορά και κρίθηκε αποδεκτή και επικαλείται τη ματαίωση του διαγωνισμού, με έννομο συμφέρον προβάλλει τους λόγους της προσφυγής, επιδιώκοντας ευλόγως τη ματαίωση και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού.

Ειδικότερα δε, με έννομο συμφέρον στρέφεται καταρχήν κατά των συνδιαγωνιζομένων του των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές, καθόσον σύμφωνα με τα προσφάτως κριθέντα (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 408/2018) η διαπλαστική ενέργεια της ακυρωτικής απόφασης της ΑΕΠΠ αποτελεί μία από τις κύριες συνέπειες αυτής και επενεργεί erga omnes σε αναδραμόντα χρόνο και, ως εκ του διαπλαστικού της χαρακτήρα, ενεργεί υπέρ και κατά πάντων. Η ακυρωθείσα πράξη θεωρείται ως μηδέποτε εκδοθείσα και κατ' αυτόν τον τρόπο επαναφέρεται αυτοδικαίως η πραγματική και νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοσή της. Με τη διαπλαστική απόφαση συντελείται η μεταβολή μιας έννομης σχέσης, δημιουργείται μια νέα νομική κατάσταση, το δε γεγονός της συντελεσθείσας αυτής νομικής μεταβολής πρέπει, κατά νομοθετική βούληση, να αναγνωρισθεί ως γεγονός αναμφισβήτητο. Το αναγνωριστικό-διαγνωστικό αυτό πόρισμα της ακυρωτικής απόφασης ανευρίσκεται στις αιτιολογίες της απόφασης και μάλιστα αποτελεί «προδικαστικό ζήτημα» του κυρίου ζητήματος, που είναι η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης. Ως εκ τούτου, με βάση τα κριθέντα στην απόφαση ΕΑ ΣΤΕ 408/2018 σε περίπτωση, που με απόφαση της ΑΕΠΠ ακυρωθεί η απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος, χωρεί η μετ' έννομου συμφέροντος προβολή εκ μέρους του προσφεύγοντος και νόμιμη εξέταση εκ μέρους της ΑΕΠΠ των λόγων που βάλλουν κατά της συμμετοχής έτερου συμμετέχοντος, χωρίς να απαιτείται να εκδοθεί νέα απόφαση της αναθέτουσας αρχής σε συμμόρφωση προς την απόφαση αυτή.

Ενόψει των ανωτέρω, νομίμως στρέφεται α) κατά της εταιρείας ....., για τον Νομό ..., όπου η εν λόγω εταιρεία κατετάγη δεύτερη καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου (τρίτος παρεμβαίνων), β) του πρώτου παρεμβαίνοντος για τους Νομούς ....., και ..., για τους οποίους απορρίφθηκε η προσφορά του, ζητώντας την ακύρωση και για τους αναφερόμενους στην προσφυγή του λόγους, δεδομένης και της άσκησης

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

προδικαστικής προσφυγής εκ μέρους του πρώτου παρεμβαίνοντος, γ) του οικονομικού φορέα ..., για την Κεντρική Υπηρεσία, όπου η εν λόγω εταιρεία κατετάγη δεύτερη, καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου (...), δ) του τρίτου παρεμβαίνοντος, για τους Νομούς ..., ..., ..., όπου ο εν λόγω οικονομικός φορέας αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος, και ..., όπου κατετάγη δεύτερος, καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου (τέταρτος παρεμβαίνων), ε) του τέταρτου παρεμβαίνοντος, αα) για την Κεντρική Υπηρεσία, όπου κατετάγη τρίτος, καθόσον στρέφεται και κατά των δύο πρώτων (... και ...), ββ) για τους Νομούς ..., ..., ..., ..., και ..., όπου αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος και γγ) για τους Νομούς ..., ... και ..., όπου κατετάγη δεύτερος, καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου, και δδ) για τον Νομό ..., όπου κατετάγη τέταρτος καθόσον στρέφεται και κατά των τριών πρώτων, στ) κατά του οικονομικού φορέα... για την Κεντρική Υπηρεσία, όπου η εν λόγω εταιρεία αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος και στο Νομό ... που κατετάγη δεύτερη καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου, ζ) κατά του δεύτερου παρεμβαίνοντος αα) για την Κεντρική Υπηρεσία, όπου η εν λόγω εταιρεία κατετάγη τέταρτη, καθόσον στρέφεται και κατά των τριών πρώτων, ββ) για τον Νομό ..., όπου η εν λόγω εταιρεία κατετάγη τρίτη, καθόσον στρέφεται και κατά των δύο πρώτων, γγ) για τον Νομό ..., όπου κατετάγη δεύτερη καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου, δδ) για τον Νομό ..., όπου αναδείχθηκε ανάδοχος, εε) για τον Νομό ..., όπου η εν λόγω εταιρεία κατετάγη δεύτερη, καθόσον στρέφεται και κατά του προσωρινού αναδόχου, στστ) για τον Νομό ..., όπου κατετάγη τρίτη καθόσον στρέφεται και κατά των δύο πρώτων, ζζ) για τον Νομό ..., όπου κατετάγη τρίτη καθόσον στρέφεται και κατά των δύο πρώτων, ηη) για τον Νομό ..., όπου κατετάγη τέταρτη καθόσον στρέφεται και κατά των τριών πρώτων, θθ) για το Νομό ... όπου κατετάγη πέμπτη καθόσον στρέφεται και κατά των τεσσάρων πρώτων, ιι) για το Νομό ..., όπου κατετάγη τρίτη καθόσον στρέφεται και κατά των δύο πρώτων.

Εντούτοις, χωρίς έννομο συμφέρον ο προσφεύγων ζητά να εξεταστούν πρόσθετοι λόγοι για την απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας ..., για τον Νομό ..., καθόσον η εν λόγω εταιρεία δεν άσκησε προσφυγή κατά της απόρριψης της προσφοράς της. Ομοίως, χωρίς έννομο συμφέρον στρέφεται

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

κατά της εταιρείας ..., για τον Νομό ..., καθόσον η εν λόγω εταιρεία δεν άσκησε προσφυγή κατά της απόρριψης της προσφοράς της.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 29.11.2021 σε κοινοποίηση της προσφυγής, διά μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς τους συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

9. Επειδή με την υπ' αριθ. 2915/2021 Πράξη της Προέδρου του 7^{ου} Κλιμακίου και την υπ' αριθ. 2988/2021 Πράξη του Προέδρου του 4^{ου} Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής.

10. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 13.12.2021 στην ΑΕΠΠ τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν σε όλους τους προσφεύγοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

11. Επειδή ο πρώτος παρεμβαίνων άσκησε στις 9.12.2021 παρέμβαση κατά της προσφυγής, ήτοι νομίμως και εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της προσφυγής.

12. Επειδή ο δεύτερος παρεμβαίνων άσκησε στις 9.12.2021 παρέμβαση κατά της προσφυγής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι νομίμως και εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης της εν λόγω προσφυγής.

13. Επειδή ο τρίτος παρεμβαίνων άσκησε στις 6.12.2021 παρέμβαση κατά της προσφυγής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι νομίμως και εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης των προσφυγών.

14. Επειδή ο τέταρτος παρεμβαίνων άσκησε στις 9.12.2021 παρέμβαση κατά της προσφυγής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι νομίμως και εμπροθέσμως και μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς τα έννομα συμφέροντά του θίγονται σε περίπτωση ευδοκίμησης των προσφυγών.

15. Επειδή το υπόμνημα, που υπέβαλε ο προσφεύγων στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 23.12.2021, υποβλήθηκε εκπροθέσμως, καθόσον κατατέθηκε πέραν της προθεσμίας που προβλέπει ο

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

νόμος των πέντε ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, η οποία έλαβε χώρα στις 13.12.2021 και δεν λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

16. Επειδή με την υπ' αριθ. 1171/2022 Πράξη της Προέδρου του 4^{ου} Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής σε συμμόρφωση με την υπ' αριθ. 242/2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης.

17. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής του, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι: *«Στην προκειμένη περίπτωση, το μοναδικό σφάλμα που εντοπίζεται στην προσφορά μου είναι το εξής: Όσον αφορά τον ..., από όλα τα αρχεία της οικονομικής προσφοράς μου («ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.signed», «Οικονομική Προσφορά-Απαιτήσεις του άρθρου 68 Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013. signed») είναι σαφές ότι υπολόγισα τελική προσφερόμενη τιμή 36.570,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Ειδικότερα, στο αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.signed», περιλαμβάνεται όσον αφορά τον ..., ο ακόλουθος πίνακας: Επίσης, στο αρχείο «Οικονομική Προσφορά-Απαιτήσεις του άρθρου 68 Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013. signed» περιλαμβάνεται ο ακόλουθος πίνακας για τον ... . Άλλωστε, από το άθροισμα των πεδίων 2+3+4+5+6 του ως άνω πίνακα, ευχερώς προκύπτει ότι η συνολική τιμή άνευ ΦΠΑ που προσφέρω για τον Ν. ... είναι 36.570,00 ευρώ. Ωστόσο, από πρόδηλο εκ παραδρομής γραφικό σφάλμα, και δη από προφανή αναγραμματισμό, στον συνολικό πίνακα του ΕΣΗΔΗΣ με τις τιμές της οικονομικής προσφοράς μας, αναγράψαμε ως τελική τιμή για τον ... το ποσό των 36.750,00 ευρώ, αντί του ορθού 36.570,00 ευρώ, το οποίο η αναθέτουσα αρχή υπέλαβε ως ουσιώδη σφάλμα/ασάφεια της προσφοράς μου, την οποία και απέρριψε άνευ ετέρου (!). Εντούτοις, το επικαλούμενο σφάλμα (αναγραφή του ποσού των 36.750,00 ευρώ αντί του ορθού 36.570,00 ευρώ) συνιστά πρόδηλο εκ παραδρομής επουσιώδες σφάλμα, δυνάμενο να αναπληρωθεί μέσω της διαδικασίας υποβολής εξηγήσεων του άρθρου 102 Ν. 4412/2016. Ειδικότερα, από τα έγγραφα της οικονομικής προσφοράς μας, είναι απολύτως σαφές ότι η ορθή συνολική τιμή για τον ... είναι 36.570,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, διότι αφενός το εν λόγω ποσό αναγράφεται και στα δύο αρχεία της οικονομικής προσφοράς μου («ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΠΟ*

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

ΕΤΑΙΡΕΙΑ.signed», «Οικονομική Προσφορά-Απαιτήσεις του άρθρου 68 Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013. signed») και αφετέρου από το άθροισμα των πεδίων 2+3+4+5+6 του πίνακα του δεύτερου ως άνω αρχείου, ευχερώς προκύπτει ότι η συνολική τιμή άνευ ΦΠΑ που προσφέρω για τον Ν. ... είναι 36.570,00 ευρώ. Περαιτέρω, ευχερώς μπορεί να αντιληφθεί κανείς ότι η αναγραφή του ποσού 36.750,00 ευρώ, αντί του ορθού ποσού 36.570,00 ευρώ οφείλεται σε πρόδηλο εκ παραδρομής γραφικό σφάλμα, και δη αναγραμματισμό. Άλλωστε, τυχόν ασάφεια/σφάλμα στην οικονομική προσφορά οδηγεί στην απόρριψη προσφοράς διαγωνιζομένου μόνο δεν δύναται να αρθεί μέσω της διαδικασίας υποβολής διευκρινίσεων του άρθρου 102 Ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, όμως, όπως ήδη ανωτέρω εξήγησα, το επικαλούμενο σφάλμα αποτελεί πρόδηλο εκ παραδρομής επουσιώδες σφάλμα, για το οποίο η αναθέτουσα αρχή όφειλε να με καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων πριν απορρίψει την προσφορά μου. Εξάλλου, αν είχα κληθεί σε διευκρινίσεις, απλώς θα είχα επιβεβαιώσει αυτό που ευχερώς θα μπορούσε να καταλάβει και από μόνη της η αναθέτουσα αρχή, ότι δηλαδή το ορθό ποσό είναι αυτό που αναφέρεται και ευχερώς προκύπτει από τους πίνακες της οικονομικής προσφοράς μου (36.570,00 ευρώ) και ότι το ποσό που καταγράφηκε στο σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ οφείλεται σε πρόδηλο αναγραμματισμό, δηλαδή σε γραφικό σφάλμα που επιτρεπτά διορθώνεται μέσω των διευκρινίσεων. Το ως άνω σφάλμα, στο οποίο δεν αρνούμαι ότι υπέπεσα, είναι σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, και η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου, καθότι πράγματι πολύ εύκολα μπορεί κάποιος να μπερδευτεί και να προβεί σε έναν αναγραμματισμό. Συνεπώς, η κλήση μου σε διευκρινίσεις είναι καθ' όλα επιτρεπτή, διότι ουδόλως θα μετέβαλα το περιεχόμενο της οικονομικής προσφοράς μου, παρά μόνο θα επιβεβαίωνα την ύπαρξη του ως άνω εκ παραδρομής γραφικού σφάλματος (αναγραμματισμού) στην τιμή της προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. Αντίθετα, η λύση που επέλεξε η αναθέτουσα αρχή, δηλαδή ο άνευ ετέρου αποκλεισμός μου χωρίς να κληθώ προηγουμένως σε παροχή διευκρινίσεων, δεν είναι σύνηθες, διότι από τη διατύπωση του άρθρου 91 Ν. 4412/2016 είναι σαφές ότι σφάλματα ή ασάφειες

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

της οικονομικής προσφοράς οδηγούν επιτρεπτά σε απόρριψη της ΜΟΝΟ αν δεν δύνανται να διορθωθούν μέσω της διαδικασίας υποβολής διευκρινίσεων του άρθρου 102 Ν. 4412/2016, το οποίο προφανώς και ήταν εφικτό στη δική μου περίπτωση, χωρίς ουδόλως να τίθεται ζήτημα ανεπίτρεπτης αλλοίωσης της προσφοράς μου ή άνισης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Ο αποκλεισμός μου από τον διαγωνισμό για ένα τόσο επουσιώδες, γραφικό σφάλμα που οφείλεται σε πρόδηλη παραδρομή αντιστρατεύεται τη διάταξη του άρθρου 102 Ν. 4412/2016, ιδίως όπως αυτή τροποποιήθηκε με τον Ν. 4782/2021 και ισχύει, καθώς και τις αρχές της ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού και της κάμψης της τυπολατρίας και του φορμαλισμού, δυνάμει των οποίων δεν είναι επιτρεπτός ο αδικαιολόγητος αποκλεισμός οικονομικών φορέων που υπέβαλαν παραδεκτή προσφορά για ένα τυπικό σφάλμα που ευχερώς μπορεί να αρθεί. Άλλωστε, εν προκειμένω δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι το ορθό ποσό προσφερόμενης τιμής για τον Ν. ... είναι 36.570,00 ευρώ, διότι αυτό είναι το ποσό που προκύπτει από τους αναλυτικούς πίνακες της οικονομικής προσφοράς μου (και δη από το άθροισμα των επιμέρους κονδυλίων της τιμής), και άρα είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμο ότι εξ αρχής αυτό ήταν το ορθό ποσό και ότι το αλλού αναγραφόμενο ποσό «36.750,00 ευρώ» οφείλεται σε εκ παραδρομής αναγραμματισμό ... Επομένως, η μοναδική ασάφεια, που εντοπίζεται στην οικονομική προσφορά μου, αφορά την τιμή που προσφέρω για τον ..., και άρα στη χειρίστη των περιπτώσεων θα έπρεπε να απορριφθεί μόνο η προσφορά μου για τον συγκεκριμένο νομό, και ΟΧΙ και για τους υπόλοιπους νομούς-τμήματα του διαγωνισμού, όπου δεν εντοπίζεται κανένα απολύτως σφάλμα/ασάφεια στην τιμή της οικονομικής προσφοράς μου!!! Άλλωστε, στην υπό κρίση περίπτωση, στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο αυτού, ρητά ορίζεται ότι κάθε συμμετέχων υποβάλλει προσφορά για έναν ή ορισμένους από τους νομούς και ότι η σύγκριση των προσφορών θα γίνει ανά νομό (και όχι συνολικά), όπως και πράγματι έγινε. Συνεπώς, λόγος παραδέκτου/απόρριψης προσφοράς που εντοπίζεται αποκλειστικά σε ένα τμήμα του διαγωνισμού (εν προκειμένω σε έναν νομό) οδηγεί σε παραδεκτή απόρριψη της προσφοράς μόνο για το συγκεκριμένο τμήμα. Άρα, εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή προδήλως αναιτιολόγητα και παράνομα με απέκλεισε από τον διαγωνισμό για το σύνολο των τμημάτων

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

(νομών) που συμμετείχα και όχι μόνο για τον συγκεκριμένο νομό στον οποίο εντοπίζεται η ασάφεια (N. ...).».

18. Επειδή, με τις απόψεις της, η αναθέτουσα αρχή υποστήριξε επιπλέον ότι το λάθος του προσφεύγοντος είναι ουσιώδες και έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τους όρους της διακήρυξης που απαιτούν, επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς, η τιμή του συνόλου χωρίς ΦΠΑ (γραμμή 7) του πίνακα του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 να είναι ακριβώς ίδια με την τιμή που θα εισάγεται στο σύστημα του ΕΣΗΔΗΣ, ενώ επηρεάζει και την αξία της συνολικής προσφοράς του οικονομικού φορέα, όπως εμφανίζεται ξεκάθαρα στο ΕΣΗΔΗΣ. Συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι «*Παράλληλα, το ως άνω ουσιώδες λάθος συμπαρασύρει και τη συνολική οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα ..., όπως άλλωστε εμφανίζεται ξεκάθαρα και στο ΕΣΗΔΗΣ. Γιατί, παρά το γεγονός ότι η λάθος τιμή αφορά σε ένα μόνο νομό, ο τρόπος υποβολής της προσφοράς βάσει της διακήρυξης είναι συγκεκριμένος, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται το σύνολο της προσφοράς καθώς σε διαφορετικά αρχεία, για το ίδιο πράγμα, ο οικονομικός φορέας προτείνει διαφορετική τιμή. Το γεγονός αυτό δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία αναφορικά με τον συγκεκριμένο όρο της διακήρυξης, και καθιστά την προσφορά ασαφή και άρα απορριπτέα στο σύνολό της*».

19. Επειδή ο πρώτος και ο δεύτερος παρεμβαίνων δεν προβάλλουν, με τις παρεμβάσεις τους, λόγους υπέρ της απόρριψης της προσφυγής και της διατήρησης της προσβαλλόμενης κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος, αλλά προβάλλουν λόγους μόνο κατά το μέρος που ο προσφεύγων, με την προσφυγή του, στρέφεται κατά των δικών τους προσφορών.

20. Επειδή ο τρίτος παρεμβαίνων δεν προβάλλει ειδικούς λόγους υπέρ της νομιμότητας της προσβαλλόμενης, καθ' ο μέρος απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος για το σύνολο των Νομών, παρά μόνο για το ...επικαλούμενος τον όρο της διακήρυξης περί ενιαίας τιμής μεταξύ του πίνακα της σελίδας 34 και του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τον όρο 2.4.4 της διακήρυξης, ζήτησε δε την απόρριψη της προσφυγής στο σύνολό της, καθόσον επί τη βάσει του όρου 2.4.4. της διακήρυξης, προβλέπεται ότι η τιμή του συνόλου χωρίς ΦΠΑ (Γραμμή 7) του πίνακα θα πρέπει να είναι ακριβώς ίδια με την τιμή που εισάγεται στο ΕΣΗΔΗΣ ανά νομό.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

21. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αει-φόρου ανάπτυξης».

22. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102. δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης. ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς... στ) Προσφορά υπό αίρεση».

23. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπονται τα εξής:
«1.3. Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης
Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας (CPV ... Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων)
Γίνονται δεκτές προσφορές για τις Υγειονομικές Μονάδες όλων των νομών ή για Υγειονομικές Μονάδες ορισμένων Νομών.
Διευκρινίζεται δε ρητά ότι οι προσφορές πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των υγειονομικών μονάδων (Κέντρα Υγείας ΤΟΜΥ και Περιφερειακά Ιατρεία) κάθε Νομού.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Για τον Νομό ... η προσφορά πρέπει να υποβληθεί χωριστά για τις Υγειονομικές Μονάδες (Κέντρα Υγείας ΤΟΜΥ και Περιφερειακά Ιατρεία) και χωριστά για τις δομές της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Η σύγκριση των προσφορών θα γίνει ανά Νομό και όχι ανά Υγειονομική Μονάδα.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

...

2.2.7. Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης -

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με:

- ISO 9001: 2015 για το σύστημα διασφάλισης ποιότητας,
- ISO 14001: 2015 για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- ISO 45001: 2018 για το σύστημα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας στην εργασία, ώστε να ικανοποιούνται οι αντίστοιχες απαιτήσεις των σχετικών οδηγιών της Ε.Ε.. Επιπλέον οι συμμετέχοντες πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να καταθέσουν με την προσφορά (στον επί μέρους φάκελο τεχνικής προσφοράς) και βεβαίωση ότι έχουν ενταχθεί στο σύστημα Διασφάλισης Υγιεινής και Ασφάλειας (Διαδικασίες για τον Covid-19). Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, εδρεύοντες και σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

...

2.4. Κατάρτιση – Περιεχόμενο προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, για το σύνολο της προκηρυχθείσας παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ή για μέρος αυτής διαχωριζόμενο ανά Νομό με τα Κέντρα Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία και ΤΟΜΥ που ανήκουν σε κάθε Νομό και χωριστά για την Κεντρική Υπηρεσία της ....

...

2.4.4. Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το κριτήριο ανάθεσης, την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.

Η τιμή των παρεχομένων υπηρεσιών δίνεται σε ευρώ.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 42 του Ν.4782/2021. γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης.

Θα συμπληρωθούν και τα εξής αρχεία (επιπλέον αυτών που παράγονται από το ΕΣΗΔΗΣ):

1. Οικονομική προσφορά από εταιρεία : (Θα πρέπει να υποβληθεί για Κέντρα Υγείας, Περιφερειακά Ιατρεία και ΤΟΜΥ, που αντιστοιχούν σε κάθε Νομό αρμοδιότητας ..., και χωριστά για την Κεντρική Υπηρεσία. Περιλαμβάνεται το κόστος παροχής υπηρεσιών καθαριότητας καθώς και το κόστος προμήθειας αναλώσιμων υλικών και πάγιου εξοπλισμού για τις ώρες εργασίας που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος Τεχνικών προδιαγραφών.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

2. Excel "Οικονομική Προσφορά - Απαιτήσεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν.4144/2013 σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα excel το οποίο θα αναρτηθεί στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Το αρχείο excel θα αποθηκευτεί σε μορφή .pdf, θα υπογραφεί ψηφιακά και θα αναρτηθεί στην «Οικονομική Προσφορά» :

...

Ο Πίνακας θα συμπληρωθεί από τους υποψήφιους αναδόχους (ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙ Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ) με βάση το παραπάνω περιγραφόμενο έργο και τις παρακάτω παραδοχές ανά νομό και ξεχωριστά για την Κεντρική Υπηρεσία προκειμένου οι προσφορές να λαμβάνουν υπόψη τα ίδια δεδομένα και να καταστεί εφικτή η οικονομική αξιολόγηση από την αρμόδια Επιτροπή. Θα συμπληρωθούν μόνο τα σκιασμένα κελιά.

Ετήσιο διάστημα : 365 ημέρες

ΚΥΡΙΑΚΕΣ - ΑΡΓΙΕΣ = Ημέρες σύμφωνα με το "φύλλο" του συνοδευτικού EXCEL με την ονομασία "ΑΡΓΙΕΣ"

- Ο παραπάνω πίνακας συμπληρώνεται (χωρίς να τροποποιηθεί η μορφή του) από τους υποψήφιους αναδόχους, σύμφωνα με την κείμενη εργατική, ασφαλιστική και σχετική Νομοθεσία. Η τιμή για καθένα από τα πεδία του παραπάνω πίνακα θα είναι μια και μοναδική και θα αναλύεται επαρκώς και με σαφήνεια ο τρόπος και η μέθοδος υπολογισμού - προσδιορισμού αυτής της τιμής.
- Εφόσον από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή ή δεν δίνεται ενιαία τιμή η προσφορά απορρίπτεται σαν απαράδεκτη.
- Η υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τους συμμετέχοντες στοιχεία απαραίτητα για την τεκμηρίωση των προσφερομένων τιμών, οι δε υποψήφιοι ανάδοχοι υποχρεούνται να παρέχουν αυτά εντός προθεσμίας πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημέρα που αυτά θα ζητηθούν. Η ευθύνη όμως για την ακρίβεια των αναφερομένων βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο.
- Οποιαδήποτε μεταβολή στην ισχύουσα νομοθεσία που διέπει την παρούσα διακήρυξη/σύμβαση αφενός είναι δεσμευτική για τον ανάδοχο, ο οποίος και οφείλει να εφαρμόσει τις τυχόν αλλαγές άμεσα αφετέρου δεν

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

δύναται σε καμία περίπτωση η μεταβολή αυτή να προκαλέσει οποιαδήποτε πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για την ...

Ο Πίνακας με την τεκμηρίωσή του και τη Συλλογική σύμβαση στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι υποβάλλεται σε ένα ενιαίο αρχείο ψηφιακά υπογεγραμμένο με τίτλο "Οικονομική Προσφορά - Απαιτήσεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 22 του Ν.4144/2013 και υποβάλλεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στο τμήμα της Οικονομικής Προσφοράς
Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (ΓΡΑΜΜΗ 7) ΤΟΥ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΙΝΑΚΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΙΔΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΣΗΔΗΣ ΑΝΑ ΝΟΜΟ (ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΜΥ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΝΟΜΟΥ) ΚΑΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ....

...

6.2. Διάρκεια σύμβασης

6.2.1. Η διάρκεια της Σύμβασης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, με δικαίωμα ετήσιας μονομερούς προαίρεσης.

...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Α ΜΕΡΟΣ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

...

ΙΙ. ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ

...

ΙΙΙ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1. Αντικείμενο του παραρτήματος της διακήρυξης που αφορά την Κεντρική Υπηρεσία της της Δ.Υ.ΠΕ. ... είναι η καθαριότητα:

1) στους χώρους επί της οδού .....,...

2) στους χώρους επί της οδού .....,...

3) στους χώρους επί της οδού .....,... Η επιφάνεια των ανωτέρω χώρων σε τ.μ. αποτυπώνεται στον Πίνακα του Παραρτήματος 1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να απασχολεί προσωπικό για να επιτελέσει το έργο της καθαριότητας καθημερινά (Δευτέρα έως Παρασκευή), πρωινές ώρες, όπως αναλυτικά καθορίζεται στο Παράρτημα 1 των Τεχνικών Προδιαγραφών «ΕΤΗΣΙΑ

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΔΑΠΑΝΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ». Σε έκτακτες περιπτώσεις που θα παρίσταται ανάγκη, το συνεργείο θα είναι υποχρεωμένο να απασχολείται Κυριακές, αργίες κ.λ.π.. Στις περιπτώσεις αυτές δεν θα χορηγείται επιπλέον αμοιβή, αλλά θα γίνεται αντίστοιχη μείωση του προσωπικού (ένα ή δύο άτομα κατόπιν συνεννόησης) σε άλλη εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας.

...»

24. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

25. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

26. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ.,

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

27. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

28. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

29. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και συνομολογεί και ο προσφεύγων, στο μεν αρχείο της οικονομικής προσφοράς του που υποβλήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ για τον νομό ... αναγράφεται το ποσό των 36.750 ευρώ, στον δε πίνακα της σελίδας 34 της Διακήρυξης, «Οικονομική προσφορά από εταιρεία» και στον πίνακα «Excel "Οικονομική Προσφορά – Απαιτήσεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, που επίσης υποβλήθηκαν στον ηλεκτρονικό τόπο του

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ για τον νομό ...αναγράφεται το ποσό των 36.570 ευρώ. Κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα, πρόκειται για πρόδηλο, επουσιώδες και συγγνωστό σφάλμα και η πραγματική προσφορά είναι αυτή του πίνακα της σελίδας 34 της Διακήρυξης, καθόσον το εν λόγω αναγραφόμενο ποσό των 36.570 ευρώ προκύπτει σε κάθε περίπτωση από το άθροισμα των ποσών που παρατίθενται στον ίδιο πίνακα στις γραμμές 1 έως 6. Σε κάθε περίπτωση, όμως, όπως ισχυρίζεται, ακόμη και αν ήθελε κριθεί ότι νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά του για τον νομό ..., μη νομίμως απορρίφθηκε, σε κάθε περίπτωση, η προσφορά του για το σύνολο των Νομών και την Κεντρική Υπηρεσία και αποκλείσθηκε από το διαγωνισμό, ανεξαρτήτως αν εντέλει και το τελικό ποσό της συνολικής προσφοράς είναι εσφαλμένο κατά την αναγραφή του, λόγω του σφάλματος που εχώρησε στην προσφορά για τον νομό ...

Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, και δεδομένου ότι υφίσταται απόκλιση μεταξύ του ποσού του πίνακα της σελίδας 34 της διακήρυξης και του ποσού που γράφτηκε στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς που υποβλήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η αναθέτουσα αρχή είχε υποχρέωση να τον καλέσει, πριν απορρίψει την προσφορά του, να διευκρινίσει, σύμφωνα με το άρθρο 102, την προσφορά του, προεχόντως ενόψει του όρου της διακήρυξης που ρητώς και σαφώς επέβαλε στους διαγωνιζόμενους να υποβάλουν την προσφορά τους κατά τρόπον ώστε η τιμή του συνόλου χωρίς ΦΠΑ στη γραμμή 7 του πίνακα της σελίδας 34 της διακήρυξης να είναι ακριβώς ίδια με την τιμή που θα εισάγεται στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς ανά νομό, πράγμα που όμως δεν συνέβη εν προκειμένω. Ενόψει δε του ως άνω ρητού όρου της διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά του προσφεύγοντος για τον Νομό ..., για την οποία το ποσό στη γραμμή 7 του πίνακα στη σελίδα 34 της διακήρυξης δεν συνέπιπτε με το αντίστοιχο ποσό που υποβλήθηκε με το έντυπο της οικονομικής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ και συνεπώς είναι νόμιμη η προσβαλλόμενη ως προς την κρίση της για τον προσφεύγοντα περί απόρριψης της προσφοράς του καταρχήν για τον Νομό ..., απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών του προσφεύγοντος ως αβάσιμων.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

30. Επειδή, εκ των ανωτέρω εκτεθέντων, ωστόσο, προκύπτει ότι η πλημμέλεια της προσφοράς διαγωνιζόμενου για ένα Τμήμα δεν επιδρά, υποχρεωτικά, σύμφωνα με τη διακήρυξη, στην αρτιότητα της προσφοράς για άλλο Τμήμα. Αντιθέτως, προκύπτει ότι η προσφορά για ένα τμήμα της σύμβασης είναι εντελώς διακριτή από την προσφορά για άλλο τμήμα της σύμβασης. Με αυτά τα δεδομένα, όμως, η αιτιολογία της αναθέτουσας αρχής ότι η πλημμέλεια της προσφοράς για το Νομό ... επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του προσφεύγοντος για όλους τους νομούς δεν είναι νόμιμη, διότι εκ της διακηρύξεως δεν προβλέπεται κάποιος όρος που να επιβάλλει είτε την υποχρεωτική υποβολή της συνολικής προσφοράς με έναν συγκεκριμένο τρόπο – όπως αντίστοιχα προβλέπεται στη σελίδα 34 και στο Παράρτημα η με συγκεκριμένο τρόπο υποβολή της προσφοράς για κάθε επιμέρους Νομό – είτε την υποχρεωτική απόρριψη της συνολικής προσφοράς, όταν διαπιστώνεται πλημμέλεια στην προσφορά που υποβλήθηκε για ένα συγκεκριμένο Τμήμα. Ως εκ τούτου, καθίσταται σαφές ότι ιδρύεται εκ της διακήρυξης η αυτοτέλεια της προσφοράς για κάθε Νομό και την ΚΥ, στο πλαίσιο δε αυτής της αυτοτέλειας η αναθέτουσα αρχή με τα αρμόδια όργανά της προβαίνει αντίστοιχα σε αυτοτελή αξιολόγηση των προσφορών αναδεικνύοντας τον προσωρινό ανάδοχο για κάθε νομό και κατατάσσοντας τους διαγωνιζόμενους σε σχέση με την προσφορά τους σε σειρά μειοδοσίας διαφορετική για κάθε Νομό. Ως εκ τούτου, τυχόν πλημμέλεια στην προσφορά που παρέχεται επί συγκεκριμένου νομού της ..., δεν μπορεί να συνεπιφέρει άνευ ετέρου πλημμέλεια στην προσφορά άλλου νομού ή στη συνολική προσφορά του προσφέροντος για το σύνολο των νομών που υπέβαλε την προσφορά του. Ενόψει δε και της αυτοτελούς συμπλήρωσης του εντύπου του Παραρτήματος Ι και του πίνακα της σελίδας 34 της διακήρυξης, καθίσταται όλως διακριτή η προσφορά που παρέχεται για κάθε Τμήμα της Σύμβασης, που αντιστοιχεί σε κάθε νομό ή στην ΚΥ, με αποτέλεσμα τυχόν πλημμέλειες ή ασάφειες σε μία προσφορά να μην επιδρούν στην αρτιότητα και τη νομιμότητα των λοιπών προσφορών. Συνεπώς, είναι βάσιμος ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι μη νομίμως αποκλείστηκε από το σύνολο των νομών που υπέβαλε προσφορά και από την Κεντρική Υπηρεσία, καθόσον η πλημμέλεια στην προσφορά του για τον Νομό ... δεν συνεπιφέρει πλημμέλεια ως προς τις λοιπές προσφορές για τις οποίες δεν συνέτρεξε κάποια άλλη πλημμέλεια στην κατάρτισή τους.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Εξάλλου, καθίσταται σαφές και συνομολογείται και από την αναθέτουσα αρχή ότι μολοντί οι λοιπές προσφορές του προσφεύγοντος δεν παρουσιάζουν κάποια απόκλιση από τους όρους της διακήρυξης περί σύνταξης και υποβολής προσφορών, ικανή να επιφέρει την απόρριψη τους αυτοτελώς, εντούτοις η συνολική προσφορά του προσφεύγοντος έπρεπε να απορριφθεί ως αποτέλεσμα της επιρροής του σφάλματος που εμφιλοχώρησε στην προσφορά για το Νομό ... Δεδομένου δε, ότι η αναθέτουσα αρχή δεν θεμελιώνει την πλημμέλεια της συνολικής προσφοράς του προσφεύγοντος στη μη ταύτιση των ποσών μεταξύ διαφορετικών εγγράφων, όπως στην περίπτωση του Νομού ..., καθίσταται σαφές ότι, η απόρριψη της προσφοράς για τον Νομό ... αποκαθιστά αυτόματα, ούτως ή άλλως, το συνολικό ποσό στο ορθό, δεδομένου ότι με την απόρριψη της προσφοράς για τον Νομό ..., αίρεται κάθε σφάλμα και ασάφεια, μεταξύ των επιμέρους προσφορών και της συνολικής προσφοράς. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός εν μέρει ο λόγος της προσφυγής του προσφεύγοντος, ως προς το σκέλος που προβάλλεται ότι μη νομίμως απορρίφθηκε από την αναθέτουσα αρχή η προσφορά του για τους λοιπούς Νομούς και την Κεντρική Υπηρεσία.

31. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να εξεταστούν οι λόγοι που προβάλλει ο προσφεύγων κατά των συνδιαγωνιζομένων του για τους υπόλοιπους Νομούς, που υπέβαλε προσφορά, και την Κεντρική Υπηρεσία.

32. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο τρίτος παρεμβαίνων δεν προσκόμισε τη ζητούμενη «βεβαίωση ότι έχει ενταχθεί στο Σύστημα Διασφάλισης Υγιεινής και Ασφάλειας (Διαδικασίες για τον Covid-19)» και ως εκ τούτου, η προσφορά του αποκλίνει από απαίτηση της Διακήρυξης και πρέπει να απορριφθεί.

33. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι ο τρίτος παρεμβαίνων συμμορφώθηκε πλήρως με τον ως άνω όρο της διακήρυξης και έχει προσκομίσει το απαιτούμενο πιστοποιητικό.

34. Επειδή ο τρίτος παρεμβαίνων με την παρέμβασή του υποστήριξε ότι συμπεριέλαβε το απαιτούμενο από τον συγκεκριμένο όρο της προκήρυξης πιστοποιητικό ISO 9001 COVID CERTS 21-22 FINAL.

35. Επειδή από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο τρίτος παρεμβαίνων προσκόμισε έγγραφο με τίτλο «**ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ**» όπου «**Βεβαιώνεται ότι η εταιρεία ... .. εφαρμόζει Σύστημα**

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Διαχείρισης Ποιότητας το οποίο έχει αξιολογηθεί και συμμορφώνεται με το πρότυπο ISO 9001:2015 για το αντικείμενο Παροχή υπηρεσιών απολύμανσης σύμφωνα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα για την προστασία από τον COVID - 19» και ότι ισχύει μέχρι 16/5/2022.

36. Επειδή το μεν αναφερόμενο στο άρθρο 2.2.7 της διακήρυξης αποτελεί κριτήριο επιλογής, το δε έγγραφο που αποδεικνύει τη συνδρομή του εν λόγω κριτηρίου αποτελεί δικαιολογητικό κατακύρωσης, το οποίο όμως οι διαγωνιζόμενοι δεν υπέχουν υποχρέωση να προσκομίσουν κατά το στάδιο της υποβολής προσφορών, αλλά με τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου. Όπως δε επικουρικώς αναφέρεται ότι εκ του περιεχομένου του συγκεκριμένου όρου συνάγεται ότι αφενός δεν απαιτείται καταρχήν να προσκομίζεται από τους διαγωνιζόμενους συγκεκριμένο είδος εγγράφου, πιστοποιητικού (ISO 9001:2015, ISO 45001:2018) ή βεβαίωσης, καθόσον κατά το γράμμα της διακήρυξης γενικώς ορίζεται ότι πρέπει να προσκομίζεται «βεβαίωση», αφετέρου δεν ζητείται από τον επίμαχο όρο της διακήρυξης να περιλαμβάνεται στο έγγραφο συγκεκριμένο περιεχόμενο. Προκύπτει, όμως, ότι θα πρέπει το εν λόγω έγγραφο να πιστοποιεί ότι οι συμμετέχοντες έχουν προβεί στις σχετικές διαδικασίες και ενέργειες για την προστασία από τον Covid-19 στους χώρους δραστηριότητάς τους υπό την έννοια ότι συμμορφώνονται με τα οικεία υγειονομικά πρωτόκολλα, με σκοπό τη διασφάλιση και την υγιεινή όπως αυτά την ορίζουν ενόψει της πανδημίας του κορωνοϊού. Δεδομένου δε ότι η υποχρέωση για υποβολή της σχετικής βεβαίωσης εντάσσεται στο άρθρο (2.2.7) της διακήρυξης που φέρει τον τίτλο «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης», ορίζει εν γένει την υποχρέωση των οικονομικών φορέων να συμμορφώνονται με τα ISO 9001:2015 (για το σύστημα διασφάλισης ποιότητας), ISO 14001:2015 (για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης) και ISO 45001:2018 (για το σύστημα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας), και προβλέπει ειδικότερα τη δυνατότητα προσκόμισης ισοδύναμων πιστοποιητικών, συνάγεται ότι και ο όρος «βεβαίωση» αναφέρεται προεχόντως στα ως άνω πιστοποιητικά ISO περί διασφάλισης ποιότητας. Περαιτέρω δε, το ό,τι δεν απαιτείται να προσκομίζεται «βεβαίωση» και μάλιστα, κατ' αποκλεισμό των πιστοποιητικών ISO, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, προκύπτει και από τον όρο της διακήρυξης που παρατίθεται

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

στο εν λόγω άρθρο αμέσως μετά τη ρύθμιση για τη «βεβαίωση» και ρητώς αναφέρει ότι όχι μόνο αναγνωρίζονται ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, εδρεύοντες και σε άλλα κράτη – μέλη, αλλά και ότι μπορεί να γίνονται δεκτά και άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας.

37. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο πρώτος, ο τρίτος και ο τέταρτος παρεμβαίνων και η εταιρεία ... παραβίασαν την εργατική νομοθεσία, καθόσον υπολόγισαν εσφαλμένα λιγότερες Κυριακές και αργίες, με αποτέλεσμα το εργατικό κόστος που υπολογίζουν να υπολείπεται του νομίμου, διότι στην προσφορά τους, στο πλαίσιο ΚΥΡΙΑΚΕΣ-ΑΡΓΙΕΣ, δήλωσαν 59 αντί του ορθού 60 (ήτοι 52 Κυριακές και 8 Αργίες).

38. Επειδή ο προσφεύγων επικαλείται το άρθρο 60 του ν. 4808/2021, το οποίο στην παρ. 1 προβλέπει τον καθορισμό των υποχρεωτικών αργιών [την 1^η Ιανουαρίου, την εορτή των Θεοφανείων, την 25^η Μαρτίου, τη Δευτέρα του Πάσχα, την 1^η Μαΐου, την εορτή της Κοιμήσεως του Θεοτόκου (15^η Αυγούστου), την 28^η Οκτωβρίου, την εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25^η Δεκεμβρίου) την 26^η Δεκεμβρίου], και το άρθρο 14 του ν. 4468/2017, το οποίο προβλέπει την μετάθεση της 1^{ης} Μαΐου, εφόσον συμπίπτει με Κυριακή, με ημέρα της Μεγάλης Εβδομάδας ή τη Δευτέρα του Πάσχα, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Κατ' επίκληση των ως άνω διατάξεων ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι: «... οι εταιρίες 1....., 2....., 3....., με διακριτικό τίτλο " ....",4. ... δηλώνουν ρητά στην προσφορά τους στο πλαίσιο «ΚΥΡΙΑΚΕΣ – ΑΡΓΙΕΣ» 59 αντί του ορθού 60 (ήτοι 52 Κυριακές + 8 Αργίες)! Επομένως, κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, παρέλειψαν να υπολογίσουν προσαυξημένο κατά 75% εργατικό κόστος για 1 Κυριακή/αργία, με αποτέλεσμα το εργατικό κόστος που υπολογίζουν να υπολείπεται του νομίμου. Κατά συνέπεια, οι προσφορές των εν λόγω εταιριών πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες, διότι κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας δεν υπολόγισαν το προβλεπόμενο προσαυξημένο εργατικό κόστος για όλες τις Κυριακές και αργίες που καταλαμβάνει η σύμβαση (60), άλλως υπολείπονται του νόμιμου εργατικού κόστους. Κατά συνέπεια, οι προσφορές των εν λόγω εταιριών πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες, διότι κατά παράβαση της εργατικής

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

νομοθεσίας δεν υπολόγισαν το προβλεπόμενο προσαυξημένο εργατικό κόστος για όλες τις Κυριακές και αργίες που καταλαμβάνει η σύμβαση (60), άλλως υπολείπονται του νόμιμου εργατικού κόστους».

39. Επειδή η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «... ορθώς έκανε αποδεκτές τις προσφορές των εταιρειών ... καθώς υπέβαλαν νόμιμες προσφορές, πλήρως εναρμονισμένες με το γράμμα των διατάξεων του ν. 4412/2016 και των κείμενων διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, χωρίς να προβούν σε λανθασμένους υπολογισμούς του εργατικού κόστους, όπως εσφαλμένως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα εταιρεία. Ειδικότερα, από την απλή επισκόπηση των προσφορών των εν λόγω εταιρειών καθίσταται σαφές πως οι εταιρείες αυτές ορθώς υπολόγισαν τον συνολικό αριθμό των Κυριακών – Αργιών που περιλαμβάνονται εντός του χρονικού διαστήματος της εκτέλεσης της επίμαχης σύμβασης».

40. Επειδή ο πρώτος παρεμβαίνων υποστηρίζει με την παρέμβασή του ότι: «... Οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας που από τον νόμο έχουν καθορισθεί και κατά τις οποίες απαγορεύεται κάθε βιομηχανική, βιοτεχνική, εμπορική εργασία, επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και η απασχόληση των μισθωτών είναι οι εξής: η 25η Μαρτίου, η Δευτέρα του Πάσχα, η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), η εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25η Δεκεμβρίου), η δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων (26^η Δεκεμβρίου), η 1η Μαΐου. Περαιτέρω, κατ' έθιμο αργίες είναι η Πρωτοχρονιά, τα Θεοφάνια, η Καθαρή Δευτέρα, η Μεγάλη Παρασκευή, του Αγίου Πνεύματος και μεγάλες τοπικές εορτές (βλ. www.kepea.gr), και οι εργαζόμενοι δεν αμείβονται, εφόσον δεν απασχολούνται κατ' αυτές (ΑΕΠΠ 1644/2020, 201/2021). Οι αμειβόμενες αργίες μέσα στο έτος 2022 είναι συνεπώς επτά (7), λόγω του ότι οι αργίες της 1/5/2022 και της 25/12/2022 συμπίπτουν με Κυριακές. Περαιτέρω, σε καμία διάταξη νόμου δεν ορίζεται ότι η αργία της 1ης Μαΐου, μεταφέρεται υποχρεωτικά σε επομένη ημέρα, εφόσον συμπίπτει με Κυριακή. Σχετικά με τη μεταφορά της Πρωτομαγιάς δηλαδή, δεν υπάρχει ειδική νομοθετική πρόβλεψη που να καθιστά σαφές εκ των προτέρων ότι μεταφέρεται σε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας και κατά το παρελθόν η μεταφορά της πραγματοποιήθηκε με ειδική απόφαση του υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Εναπόκειται επομένως στη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης η μεταφορά της Πρωτομαγιάς σε εργάσιμη ημέρα. Σε κάθε

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

περίπτωση, το αβέβαιο αυτό γεγονός δεν μπορεί να δικαιολογήσει την απόρριψη της προσφοράς μας, η οποία στηρίχτηκε σε πραγματικά και όχι υποθετικά δεδομένα».

41. Επειδή ο τρίτος παρεμβαίνων υποστηρίζει με την παρέμβασή του ότι: «Ωστόσο η εταιρεία μας στην οικονομική της προσφορά έχει υπολογίσει το εργατικό κόστος σύμφωνα με την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και τις απαιτήσεις της διακήρυξης και η προσφεύγουσα αυθαιρέτως ισχυρίζεται ότι αυτό υπολείπεται του ελαχίστου νομίμου. Εξάλλου, το ύψος των τακτικών αποδοχών, όπως αυτό αποτυπώνεται στην οικονομική μας προσφορά είναι για κάθε νομό υψηλότερο από το αντίστοιχο το οποίο υπολογίζει η προσφεύγουσα και ειδικότερα: • Για το Νομό ... οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας ανέρχονται σε 54296,29 €, ενώ η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο μέγεθος σε 51710,36€ • Για το Νομό Ροδόπης οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας ανέρχονται σε 44436,64 €, ενώ η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο μέγεθος σε 42491,80€ • Για το Νομό ... οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας ανέρχονται σε 38116,31 €, ενώ η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο μέγεθος σε 37046,88€ • Για το Νομό ... οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας ανέρχονται σε 41321,92 €, ενώ η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο μέγεθος σε 40355,82€ • Για το Νομό ... οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας ανέρχονται σε 47012,93€, ενώ η προσφεύγουσα υπολογίζει το αντίστοιχο μέγεθος σε 45853,54€. Σε όλες τις περιπτώσεις, δηλαδή, οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές που υπολογίζει η εταιρεία μας υπερβαίνουν τις αντίστοιχες που υπολογίζει η προσφεύγουσα και επ' ουδενί μπορεί να ισχυριστεί πως η προσφορά μας παραβαίνει τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας».

42. Επειδή ο τέταρτος παρεμβαίνων υποστηρίζει με την παρέμβασή του ότι: «Με την διακήρυξη του διαγωνισμού ορίστηκε ως ημερομηνία διενέργειας αυτού η 11-8-2021, η δε συνολική διάρκεια της υπό ανάθεση σύμβασης προβλέφθηκε κατ' αρχήν ως μονοετής, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, χωρίς πάντως να έχει οριστεί, έστω και κατ' εκτίμηση,

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

συγκεκριμένη ημερομηνία έναρξης του χρόνου ισχύος της σύμβασης. Ενόψει αυτού, η Εταιρία μας έλαβε ευλόγως υπόψη τα πραγματικά δεδομένα που ίσχυαν κατά το χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού, δεδομένου ότι αποτελεί το μόνο σταθερό χρονικό σημείο αναφοράς, με βάση το οποίο θα μπορούσε να διαμορφωθεί αντικειμενικώς μετρήσιμη και επαληθεύσιμη οικονομική προσφορά, ενώ αντιθέτως τα προβαλλόμενα με την προσφυγή (εάν δηλαδή η σύμβαση θα αρχίσει πριν ή μετά την 26-12-2021) στηρίζονται σε εντελώς υποθετικές παραδοχές, που δεν μπορούν να θεμελιώσουν βάσιμο λόγο προσφυγής. Τούτου δοθέντος, η Εταιρία μας προέβη σε υπολογισμό των δεδομένων της οικονομικής της προσφοράς για το χρονικό διάστημα από 12-8-2021 (ήτοι την επομένη διενέργειας του διαγωνισμού) έως και 11-8-2022. Κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ωστόσο, οι αργίες της 15-8-2021 και της 26-12-2021 συμπίπτουν με ημέρα Κυριακή, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των αργιών αυτού να μην υπερβαίνει τις επτά. Ενόψει, συνεπώς, των ανωτέρω, είναι προφανές ότι η Εταιρία μας ορθώς υπολόγισε τον συνολικό αριθμό των Κυριακών – Αργιών που περιλαμβάνονται εντός του χρονικού διαστήματος από 12-8-2021 έως 11-8-2022, το οποίο αφορά η εκ μέρους της υποβληθείσα οικονομική προσφορά, σε 59 έναντι των 60 που εσφαλμένως υπολόγισε η προσφεύγουσα (η οποία μάλιστα, ουδόλως προσδιορίζει τα χρονικά σημεία έναρξης και λήξης του 12μήνου για το οποίο διαμόρφωσε την προσφορά της».

43. Επειδή οι ισχυρισμοί πρέπει να προβάλλονται με συγκεκριμένο τρόπο ως προς το πραγματικό τους, προκειμένου να μπορεί να γίνει η εκτίμησή τους, η ορθή υπαγωγή στον επικαλούμενο κανόνα δικαίου και να κριθεί η βασιμότητά τους, προεχόντως δε, να μπορεί να κρίνεται και η συνδρομή του εννόμου συμφέροντος για την προβολή τους. Εν προκειμένω, ο προσφεύγων δεν εξειδικεύει σε ποιες προσφορές αναφέρεται συγκεκριμένα, ήτοι για ποιους Νομούς. Ως εκ τούτου, προβάλλεται προεχόντως αλυσιτελώς στο μέτρο που προβάλλεται και για την Κεντρική Υπηρεσία, όπου στο αντίστοιχο έντυπο οι φορείς δεν δήλωσαν αριθμό Κυριακών – Αργιών, δεδομένου ότι, κατά τη διακήρυξη, οι εργαζόμενοι δεν θα απασχοληθούν στην Κεντρική Υπηρεσία κατά τις Κυριακές – Αργίες και άρα απαραδέκτως στρέφεται κατά της ..., η οποία έχει προσφορά σε ισχύ μόνο για την Κεντρική

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Υπηρεσία, αλλά και κατά του πρώτου και του τέταρτου παρεμβαίνοντος που έχουν υποβάλει προσφορά για την Κεντρική Υπηρεσία.

Περαιτέρω δε, από την επισκόπηση των στοιχείων των φακέλων όλων των υποψηφίων, προκύπτει ότι όλοι οι υποψήφιοι υπολόγισαν καταρχήν 59 Κυριακές – Αργίες (52 και 7), ενώ ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο ακριβής αριθμός και άρα ο νόμιμος ήταν 60 (52 και 8), ενόψει της μετακίνησης της Πρωτομαγιάς, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, χωρίς ωστόσο να προκύπτει από τον πίνακα με τις απαιτήσεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 που υπέβαλε ο προσφεύγων ότι ο ίδιος υπολόγισε 60 Κυριακές – Αργίες (52+8), δεδομένου ότι το σχετικό πεδίο στον οικείο πίνακα που υπέβαλε είναι κενό και άρα ο σχετικός ισχυρισμός προβάλλεται απαραδέκτως.

44. Επειδή ο προσφεύγων, με τον τρίτο λόγο της προσφυγής του, υποστηρίζει ότι ο πρώτος παρεμβαίνων παρέβη την εργατική νομοθεσία, καθόσον το προσαυξημένο εργατικό κόστος το υπολόγισε για λιγότερες Κυριακές – Αργίες από αυτές που αντιστοιχούν στην προσφορά του, για τους Νομούς ....., ..., και ..., λαμβάνοντας υπόψη εσφαλμένως 59 Κυριακές και Αργίες, αντί 60. Ενόψει των ανωτέρω στην προηγούμενη σκέψη ο σχετικός ισχυρισμός τυγχάνει απορριπτέος.

45. Επειδή ο προσφεύγων, με τον τέταρτο λόγο της προσφυγής του, υποστηρίζει ότι ο πρώτος παρεμβαίνων, η εταιρεία ..., ο δεύτερος, ο τρίτος παρεμβαίνων, η εταιρεία ... και η εταιρεία ..., υπολόγισαν εσφαλμένα τις μικτές αποδοχές σε ύψος κατώτερο του νομίμου. Για να υπολογίσει το ελάχιστο νόμιμο ποσό μικτών αποδοχών για κάθε τμήμα του διαγωνισμού, δέχεται ότι το νόμιμο κόστος μιας εργατοώρας ενός εργαζόμενου (εργατοτεχνίτη – καθαριστή) για τη συγκεκριμένη σύμβαση είναι 5,57 ευρώ, το οποίο προκύπτει από το άθροισμα των τακτικών αποδοχών του εργαζόμενου, του δώρου των Χριστουγέννων, του δώρου Πάσχα, του επιδόματος αδείας, και του κόστους αντικατάστασης του εργαζόμενου σε άδεια. Στο δε κόστος αντικατάστασης εργαζόμενου σε άδεια αναφέρει τα εξής: «Ο αντικαταστάτης δικαιούται 20 ημέρες αδείας κατά το πρώτο έτος και 21 ημέρες αδείας για το δεύτερο έτος. Αντίστοιχα με τον πιο πάνω εργατοτεχνίτη καθαριστή, υπολογίζουμε και το κόστος του αντικαταστάτη για αυτές τις ημέρες. Οι αποδοχές του μαζί με τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα ανέρχονται ανά ώρα σε (4,36€ + 0,36€ + 0,22€) / 261 ημέρες ετησίως x 20,5

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

ημέρες αντικατάστασης = 0,39€/ώρα. Το υποκατάστατο αδείας του αντικαταστάτη (ήτοι οι αποδοχές, που θα καταβάλλονταν στον αντικαταστάτη εάν ο τελευταίος είχε λάβει την άδεια αναψυχής αυτούσιως) αντιστοιχεί σε 2 ημερομίσθια άρα υπολογίζουμε: $2 \times 4,36\text{€} = 8,72\text{€} / 261$ ημέρες ετησίως = 0,03€/ώρα. Επίσης, ο αντικαταστάτης θα λάβει ως προσαύξηση 100% επί των αποδοχών της αδείας του (αποζημίωση αδείας) 2 ημερομίσθια, ήτοι $2 \times 4,36\text{€} = 8,72\text{€} / 261$ ημέρες ετησίως = 0,03€/ώρα».

47. Επειδή η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει με τις απόψεις της ότι: «...είναι αβάσιμες οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας εταιρείας ότι δεν υπολογίστηκε από τους λοιπούς οικονομικούς φορείς η επιπλέον ημέρα άδειας που δικαιούται ο αντικαταστάτης για το δεύτερο έτος της σύμβασης. Καθίσταται σαφές λοιπόν πως το εργατικό κόστος έχει υπολογιστεί απολύτως ορθά από τους οικονομικούς φορείς ... και αιτιολογείται επαρκώς με την οικονομική προσφορά που κατέθεσαν, καθώς σε αυτές αναλύεται σαφώς το εργατικό κόστος, το οποίο μάλιστα και υπερκαλύπτεται».

48. Επειδή ο πρώτος παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι: «Στο τεύχος διακήρυξης δεν υπήρξε πρόβλεψη υποχρεωτικής χρήσης συγκεκριμένης μεθόδου ή απόρριψης κάποιας άλλης για τον υπολογισμό του εργατικού κόστους και συναφώς δεν αποκλείσθηκε η μέθοδος υπολογισμού του μέσου όρου η οποία και χρησιμοποιήθηκε από τους ανακηρυχθέντες αναδόχους. [...] Εν προκειμένω, δεδομένου ότι σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προβλεπόταν συγκεκριμένη μέθοδος υπολογισμού του εργατικού κόστους την οποία επί ποινή απαραδέκτου έπρεπε να ακολουθήσουν οι προσφέροντες, ο κάθε προσφέρων μπορούσε να διαμορφώσει την προσφορά του κατά θεμιτό τρόπο και σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, η προσφορά της εταιρείας μας είναι απολύτως σύμφωνη με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, γεγονός το οποίο προκύπτει από την αναλυτική παρουσίαση του υπολογισμού του εργατικού κόστους που παραθέτουμε κατωτέρω και που έγινε αποδεκτή από την αναθέτουσα Αρχή».

48. Επειδή ο δεύτερος παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι: «Συνεπώς, όπως φαίνεται στον πίνακα υπολογισμού ανάλυσης κόστους, ο υπολογισμός μας συμπεριλαμβάνει προδήλως και το επιπλέον κόστος Κυριακών – Αργιών, για τις μικτές αποδοχές, τις εργοδοτικές εισφορές, το επίδομα αδείας, τα δώρα

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

Χριστουγέννων και Πάσχα και την αντικατάσταση εργαζομένων σε κανονική άδεια. Εξάλλου, οι ελάχιστες ώρες εργασίας με βάση τη διακήρυξη είναι συγκεκριμένες για όλους, η εταιρεία μας τις τηρεί και συνεπώς η προσφορά μας ουδεμία παράβαση έχει από την εργατική νομοθεσία. Μάλιστα για την ανάλυση του υπολογισμού των ανωτέρω παρατέθηκε αυτοτελής ανάλυση του πως εξάγονται και υπολογίζονται τα ανωτέρω, με παράθεση αναλυτικών υπολογισμών, στηριζομένων στην εργατική νομοθεσία...».

49. Επειδή ο τέταρτος παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι: «Ωστόσο, ο ανωτέρω τρόπος υπολογισμού του ελαχίστου νομίμου κόστους εργατοώρας είναι προδήλως αυθαίρετος, προεχόντως κατά το μέρος που υπολογίζει το κόστος αντικατάστασης εργαζομένου σε άδεια υπό την παραδοχή ότι «ο αντικαταστάτης δικαιούται 20 ημέρες αδείας κατά το πρώτο έτος και 21 ημέρες αδείας για το δεύτερο έτος». Εντούτοις, όπως ήδη αναφέρθηκε, η διάρκεια της υπό ανάθεση σύμβασης ορίζεται σε ένα (1) έτος με δικαίωμα προαίρεσης – χωρίς δηλαδή βεβαιότητα παράτασης – ενός (1) ακόμη έτους, με αποτέλεσμα να προκύπτει με σαφήνεια η υποχρέωση των υποψηφίων αναδόχων να υπολογίσουν την οικονομική τους προσφορά για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους και όχι δύο (2) ετών, όπως εσφαλμένα έπραξε η επιχείρηση «...» για το εκτιμώμενο απ' αυτήν κόστος αντικατάστασης εργαζομένου σε άδεια...».

50. Επειδή, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταρτίσει την οικονομική του προσφορά κατά τρόπο, που ενδεχομένως δεν συμπίπτει με τον τρόπο, που αξιολογεί την προσφορά του άλλος ανταγωνιστής του, χωρίς όμως να αποκλίνει από τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως εν προκειμένω, δεν σημαίνει άνευ άλλου τινός ότι η προσφορά καθίσταται απορριπτέα, καθόσον η διαφοροποίηση, επ' ωφελεία του προσφέροντος, του τρόπου υπολογισμού του κόστους, ανάγεται στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά τρόπο θεμιτό την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης και να διαμορφώνουν κατάλληλα την οικονομική τους προσφορά, ενόψει μάλιστα και της φύσεως του διαγωνισμού, ως διαδικασίας της οποίας η έκβαση εξαρτάται ή επηρεάζεται ουσιωδώς από το ύψος των οικονομικών προσφορών (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008).

51. Επειδή, όπως γίνεται δεκτό, οικονομική προσφορά που, κατά παράβαση της κείμενης εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, δεν καλύπτει

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

το ελάχιστο εργατικό κόστος των εργαζομένων που, κατ' απαίτηση της διακήρυξης και με βάση σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης, είναι απορριπτικά ως απαράδεκτη, όπως απαράδεκτη είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς, εφόσον ζητείται. Εξάλλου, επαρκής θεωρείται ότι είναι η ανάλυση που καθιστά ευχερή τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού και τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του. Με τα δεδομένα αυτά και ελλείπει ρητής αντίθετης πρόβλεψης στη διακήρυξη ή στον νόμο, κατά την πιθανολογούμενη περαιτέρω έννοια των ίδιων διατάξεων, στην περίπτωση που το προϋπολογιζόμενο από οικονομικό φορέα ποσό εργατικού κόστους υπερβαίνει το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος (ήτοι αυτό που προκύπτει με βάση τις απαιτούμενες από τη διακήρυξη ημέρες και ώρες εργασίας και τον απαιτούμενο από αυτήν αριθμό εργαζομένων, αλλά και τα ειδικότερα στοιχεία που προκύπτουν από τη σχετική ανάλυση του οικονομικού φορέα), τυχόν επιμέρους σφάλματα ή παραλείψεις κατά τον σχετικό υπολογισμό, τα οποία προκύπτουν από υποβληθείσα επαρκή (κατά την προαναφερόμενη έννοια) ανάλυση, δεν δύνανται να καταστήσουν απαράδεκτη την οικονομική προσφορά, εφόσον αυτά δεν κρίνονται ουσιώδη. Χαρακτηρίζονται δε ουσιώδη τα σφάλματα και οι παραλείψεις στην περίπτωση που η διαμόρφωση της τιμής του εργατικού κόστους σε ύψος ανώτερο της τιμής του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους οφείλεται ακριβώς σε αυτά, τα οποία, αν δεν είχαν εμφιλοχωρήσει, θα είχαν ως αποτέλεσμα το προϋπολογιζόμενο εργατικό κόστος να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους (ΔΕφΘεσ 65/2020).

52. Επειδή εν προκειμένω ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως υπολόγισαν οι συνδιαγωνιζόμενοί του κατά των οποίων βάλλει, το εργατικό κόστος, κατά παραβίαση των διατάξεων για το ελάχιστο νόμιμο κόστος. Όπως όμως γίνεται δεκτό, η διαφορετική μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ελάχιστου κόστους, δεν καθιστά άνευ ετέρου απαράδεκτη την προσφορά ενός διαγωνιζόμενου. Σε κάθε περίπτωση, ο εσφαλμένος υπολογισμός δεν μπορεί να προβάλλεται χωρίς να αποδίδεται συγκεκριμένο σφάλμα στον υπολογισμό ή σε παράλειψη συνυπολογισμού κάποιας από τις νόμιμες αποδοχές που προβλέπονται από την εργατική και την ασφαλιστική νομοθεσία, πράγμα που

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

δεν προκύπτει από την επισκόπηση των προσφορών των συνδιαγωνιζομένων του προσφεύγοντος κατά των οποίων βάλλει με τον παρόντα λόγο.

53. Επειδή ο προσφεύγων δέχεται ότι το ελάχιστο κόστος εργατοώρας ανέρχεται, κατά τους δικούς του υπολογισμούς, για τη συγκεκριμένη σύμβαση στο ποσό των 5,57 ευρώ, χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένες διατάξεις που να το ορίζουν ως τέτοιο ή στην προκήρυξη. Μη νομίμως ωστόσο εκλαμβάνει - προκειμένου να καταλήξει στο ελάχιστο νόμιμο κόστος της εργατοώρας - ότι στο συγκεκριμένο ποσό συμπεριλαμβάνεται, πλην του κόστους αδείας του εργαζόμενου και του αντικαταστάτη του για το πρώτο έτος της σύμβασης, και το αντίστοιχο κόστος για το δεύτερο έτος λειτουργίας της σύμβασης, σε περίπτωση παράτασής της. Και τούτο διότι, κατά τον όρο 2.4.5 της προκήρυξης, η σύμβαση είναι μονοετής, αντίστοιχα δε και η προσφορά των διαγωνιζομένων δίδεται για ένα έτος. Ως εκ τούτου, στο βαθμό που αναφέρεται στον δικό του πίνακα προκειμένου να καταλήξει στο εσφαλμένο των υπολογισμών των συνδιαγωνιζομένων του με βάση το ελάχιστο κόστος της εργατοώρας, ο εν θέματι ισχυρισμός προβάλλεται ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης και επομένως καταλήγει σε εσφαλμένο συμπέρασμα.

Περαιτέρω, για την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς ως υπολειπόμενης του ελάχιστου εργατικού κόστους, δεν αρκεί η ανάδειξη των σφαλμάτων που έχουν εμφιλοχωρήσει στη μεθοδολογία υπολογισμού – τα οποία, ωστόσο, ο προσφεύγων, σε κάθε περίπτωση, δεν τα προσδιορίζει – αλλά θα πρέπει, ανεξάρτητα της μεθόδου, το εν τέλει προσφερόμενο και ειδικώς προσδιοριζόμενο εργατικό κόστος να υπολείπεται του ελάχιστου κατά το νόμο (ΔΕΦΑθ 191/2018, σκ.8), το οποίο επίσης δεν προβάλλεται ειδικώς για κάθε συνδιαγωνιζόμενο, πολλώ δε μάλλον δεν αποδεικνύεται. Ως εκ τούτου, ο συγκεκριμένος λόγος, που προβάλλεται αόριστα και αναπόδεικτα, τυγχάνει απορριπτέος και ως αβάσιμος.

54. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο πρώτος παρεμβαίνων, η εταιρεία «...», ο δεύτερος, ο τρίτος και ο τέταρτος παρεμβαίνων, η εταιρεία ..., η εταιρεία ... υπολόγισαν εσφαλμένα τις εργοδοτικές εισφορές σε ύψος κατώτερο του νομίμου, κατά παραβίαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι εσφαλμένα οι συμμετέχοντες

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

υπολόγισαν μειωμένο ασφαλιστικό κόστος, διότι η νομοθετική διάταξη του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, στην οποία στηρίχθηκαν για να κάνουν τους υπολογισμούς τους και προέβλεπε μειωμένες εισφορές για το έτος 2021, ήταν περιορισμένης χρονικής ισχύος και θα ίσχυε μέχρι 31/12/2021. Συνεπώς, οι εισφορές θα έπρεπε να είχαν υπολογιστεί με βάση το προγενέστερο καθεστώς που προέβλεπε αυξημένες εισφορές καθόσον μετά τη λήξη της ισχύος της διάταξης του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 θα επανέρχονταν σε ισχύ οι προϊσχύσασες διατάξεις.

55. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι με τη διάταξη του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020 επήλθε μείωση των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, με έναρξη ισχύος από την 1η/1/2021 και μέχρι 31-12-2021. *«Κατά τη ρητή και σαφή απαίτηση της παραπάνω νομοθετικής διάταξης, η τελευταία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών ισχύει μόνο μέχρι τις 31-12-2021, και συνεπώς είναι απολύτως σαφές ότι, για το μετέπειτα χρονικό διάστημα, το ποσοστό εισφορών επανέρχεται σε αυτό που προβλέπει το άρθρο 48 «Μειώσεις εισφορών εργοδότη – εργαζομένου» του Ν.4670/2020. Συνεπώς, από τη γραμματική διατύπωση του Ν. 4756/2020, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο εν προκειμένω χρόνο υποβολής των προσφορών, είναι απολύτως σαφές ότι οι ρυθμίσεις του καταλαμβάνουν μόνον το έτος 2021 και ότι από 1-1-2022 επανέρχονται σε ισχύ οι ρυθμίσεις του Ν. 4670/2020 όσον αφορά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Άλλωστε, δεν υφίστατο κενό νόμου, διότι με τον Ν. 4756/2020 δεν θεσπίστηκαν νέες ασφαλιστικές εισφορές, παρά μόνο προσωρινή μείωση των υπαρχόντων ποσοστών εισφορών, εξαιτίας της ανάγκης αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού. Συνεπώς, είναι απολύτως προφανές ότι υπό το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε εν προκειμένω κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής των προσφορών, οι εισφορές, μετά τη λήξη του προσωρινού χρονικού διαστήματος μείωσης στις 31-12-2021, θα επανέρχονταν στα ποσοστά που ίσχυαν προ της έκτακτης μείωσης, ήτοι στα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών που ίσχυαν μετά τον Ν. 4670/2020. Επισημαίνεται δε ότι κατά το χρονικό σημείο υποβολής προσφορών για τον παρόντα διαγωνισμό, δεν υπήρχε κάποια νέα τέτοια νομοθετική ρύθμιση, και άρα οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να λάβουν υπόψη κατά τον υπολογισμό των εισφορών για το έτος 2022 τις εισφορές του προγενέστερου καθεστώτος, σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση*

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

του Ν. 4756/2020. Εφόσον, άλλωστε, κατά την ημερομηνία υποβολής των προσφορών ίσχυε ότι οι μειώσεις του Ν. 4756/2020 ισχύουν μόνο για το έτος 2021, με βάση αυτό το δεδομένο όφειλαν να διαμορφώσουν τις προσφορές τους οι διαγωνιζόμενοι και όχι με βάση το υποθετικό ενδεχόμενο παράτασης της μείωσης. Είναι δε απολύτως αδιάφορη η εκ των υστέρων (δηλαδή μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών) παράταση της μείωσης των εισφορών (που σε κάθε περίπτωση ισχύει μόνο για το έτος 2022 και όχι το έτος 2023!), διότι ο κρίσιμος χρόνος για την αξιολόγηση των προσφορών είναι σε κάθε περίπτωση ο χρόνος υποβολής τους, κατά τον οποίο σαφώς ίσχυε ότι η μείωση των εισφορών του ν. 4756/2020 ισχύει μόνο μέχρι τις 31-12-2021. Άλλωστε, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού».

56. Επειδή η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι οι νόμιμες ασφαλιστικές εργοδοτικές εισφορές για το διάστημα από 1-1-2021 έως 31-12-2021, υπολογίζονται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, με έναρξη ισχύος από 1-1-2021.

57. Επειδή ο πρώτος παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι: «Οι ανωτέρω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και σε κάθε περίπτωση προβάλλονται αλυσιτελώς. Από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022, ενώ προδήλως ουδείς εδύνατο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά το ως άνω χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, δεν δύναται λογικώς να υποστηριχθεί ότι κανείς υποψήφιος ανάδοχος γνώριζε εκ των προτέρων ότι κατά το έτος 2022, το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών θα ανερχόταν μετά βεβαιότητας σε 26,96% για τους μερικώς απασχολούμενους άνω των 30 ωρών. Περαιτέρω, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, δοθέντος ότι το αντικείμενο της σύμβασης καταλαμβάνει και το έτος 2022, συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα εν λόγω έτη, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου,

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021). Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους της εταιρείας μας υπολογισμός στην οικονομική της προσφορά των ασφαλιστικών εισφορών κατά το έτος με ποσοστό 26,96%, είχε ως αποτέλεσμα η οικονομική της προσφορά να υπολείπεται του νόμιμου εργατικού ... κόστους και άρα δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι δεν νοείται εν προκειμένω παράβαση της εργατικής νομοθεσίας εφόσον κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν προβλεπόταν στον νόμο το ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών που ήθελε ισχύσει κατά το έτος 2022. Και ειδικά δεν προβλεπόταν στον νόμο ότι από 1-1-2022 και μετά οι εισφορές θα επανέρχονταν στο προγενέστερο των μειώσεων αρχικό αυξημένο ποσοστό τους, καθώς ουδείς μπορεί κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει την νομοθετική βούληση. Υπογραμμίζεται δε, ότι εκκρεμούντος του διαγωνισμού, εντέλει παρατάθηκε για ολόκληρο το έτος 2022 η ισχύουσα μέχρι 31-12-2021 μείωση των εισφορών σύμφωνα με τον νόμο Ν. 4826/2021 (ΦΕΚ Α' 160) Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά: εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών στην επικουρική ασφάλιση, ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις, άρθρο 81 Παράταση μείωσης ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου - Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020 [...] Συνεπώς, η οικονομική μας προσφορά συμμορφώνεται απολύτως με το νομοθετικό πλαίσιο, όπως ίσχυε κατά την έκδοση της Διακήρυξης και όπως θα ισχύει κατά τη σύναψη και εκτέλεση της σύμβασης. Κυρίως, η εταιρεία μας, βάσει του προϋπολογισθέντος ποσού, δύναται να εκτελέσει το έργο πλήρως και προσηκόντως, χωρίς καμία απόκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία και χωρίς ζημία είτε των εργαζομένων είτε της αναθέτουσας Αρχής. Είναι πρόδηλο ότι από την υποβληθείσα οικονομική προσφορά μας δεν προκύπτει καμία παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά το -απολύτως κρίσιμο- χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης (έτη 2021-2022). Επομένως, για τους λόγους αυτούς τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι ως

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

άνω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας (βλ. και *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021, 1416/2021), και σε κάθε περίπτωση, λόγω της επέκτασης της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών και για μετά το 31-12-2021 χρονικό διάστημα, προβάλλονται αλυσιτελώς».

58. Επειδή ο τέταρτος παρεμβαίνων υποστηρίζει με την παρέμβασή του ότι: «β. Επί του ανωτέρω ισχυρισμού της προσφεύγουσας επισημαίνουμε καταρχάς ότι, όπως ήδη αναφέρθηκε, υπό το δεδομένο ότι ως ημερομηνία διενέργειας του προκείμενου διαγωνισμού ορίστηκε η 11.8.2021, χωρίς να υπάρχει άλλο σταθερό σημείο αναφοράς, με αφετηρία το οποίο θα μπορούσε να υπολογιστεί ο χρόνος εκτέλεσης της σύμβασης, η εταιρεία μας υπολόγισε την οικονομική προσφορά για (1) έτος, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα από 12-8-2021 (ήτοι την επόμενη του διαγωνισμού) έως 11-8-2022 [...] προδήλως προκύπτει ότι ο κατά τα άνω υπολογισμός ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών είναι απολύτως ορθός και νόμιμος, καθώς έχει ληφθεί υπόψη το μέσο κόστος που προκύπτει βάσει της κατανομής του χρόνου εκτέλεσης του έργου εντός των ετών 2021 και 2022. Συνεπώς, ελέγχονται ως απολύτως αβάσιμοι οι ισχυρισμοί της επιχείρησης «...», με τους οποίους αμφισβητείται η ορθότητα των υπολογισμών μας ως προς τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών».

59. Επειδή ο δεύτερος και το τρίτος παρεμβαίνων υποστήριξαν, με τις παρεμβάσεις τους, ότι ορθώς υπολόγισαν τις ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τον νόμο που ίσχυε κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού.

60. Επειδή ενόψει των ανωτέρω δεν είναι βάσιμος ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι εσφαλμένα υπολόγισαν τις ασφαλιστικές εισφορές οι συνδιαγωνιζόμενοι του, κατά των οποίων στρέφεται, υπολογίζοντας με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς και όχι με το προϊσχύον με το σκεπτικό ότι το ισχύον ήταν περιορισμένης χρονικής ισχύος. Και τούτο διότι, δεν είχε προβλεφθεί ρητώς στο νόμο τι θα ίσχυε μετά την 31/12/2021, αλλά και διότι προδήλως ουδείς δύναται να προκαταβάλει τον νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για το μέλλον. Ως εκ τούτου, δεν δύναται να υποστηριχθεί, εν προκειμένω, ότι κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών οι συμμετέχοντες έπρεπε να υπολογίσουν το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών με το προγενέστερο του ισχύοντος ποσοστό, δεδομένου ότι δεν προβλεπόταν αυτό

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

ούτε στο νόμο αλλά ούτε και στη διακήρυξη. Σε κάθε περίπτωση, αν υποτεθεί ότι ως προς το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών υφίστατο ασάφεια στη διακήρυξη, τότε η εν λόγω ασάφεια δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλεισμό κάποιου διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 1416/2021, 616/2021). Εξάλλου, το ποσοστό που επικαλείται ο προσφεύγων όχι μόνο δεν ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής προσφορών, αλλά δοθείσης και της μεταγενέστερης παράτασης με το άρθρο 81 παρ. 3 του ν. 4826/2021 (ΦΕΚ Α' 160, 7-9-2021) δεν θα ίσχυε ούτε και κατά τον χρόνο σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

61. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο δεύτερος και ο τέταρτος παρεμβαίνων έχουν εσφαλμένα υπολογίσει τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο, διότι δεν καλύπτουν τα τ.μ. που προβλέπονται στη Διακήρυξη για Κυριακές – Αργίες. Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι:

«Εν προκειμένω, τα τ.μ. ανά εργαζόμενο που υπολογίζει η εταιρία «...» ΔΕΝ καλύπτουν τα τ.μ. που προβλέπονται στη Διακήρυξη για Κυριακές-αργίες, άρα η προσφορά της είναι απορριπτέα. Αναλυτικά ανά νόμο:

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 4 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.396,50 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 709,43 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 2.312 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 420,50 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 6 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.375,80 (9.224,77/6) τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 8 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.224 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 514,68 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 3 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 950 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 721,88 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

είναι 1413τ.μ. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 450 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου. - Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1239 τ.μ. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 466,82 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου. - Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1234 τ.μ. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 562 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου. - Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 3 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1201 τ.μ. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 483 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

- Ομοίως, τα τ.μ. ανά εργαζόμενο που υπολογίζει η εταιρία «...» ΔΕΝ καλύπτουν τα τ.μ. που προβλέπονται στη Διακήρυξη για Κυριακές-αργίες, άρα η προσφορά της είναι απορριπτέα. Αναλυτικά ανά νόμο:

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 4 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.396,50 τ.μ..Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 457 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 867 τ.μ..Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 210 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου. -Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 6 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.375,80 (9.224,77/6) τ.μ..Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 590 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 8 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1.224 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 442,67 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 3 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 950 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 275 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

-Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1413τ.μ..Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 222 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

- Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1239 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 244τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

- Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 2 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1234 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 298 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου.

- Ν. ...: Δηλώνει ότι θα απασχολήσει 3 άτομα, άρα τα τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο κατ' ορθή εκδοχή είναι 1201 τ.μ.. Αντ' αυτού η εν λόγω εταιρία δήλωσε 234 τ.μ., που υπολείπονται κατά πολύ του νομίμου. Επομένως, και οι δύο ως άνω εταιρίες υπολόγισαν εσφαλμένα τα τ.μ. καθαρισμού ανά εργαζόμενο για Κυριακές και αργίες, και άρα οι προσφορές τους πρέπει να απορριφθούν».

62. Επειδή η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι συνάγεται σαφώς από τις προσφορές των εν λόγω οικονομικών φορέων ότι αυτές συμμορφώνονται πλήρως με τις αντίστοιχες διατάξεις τόσο του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 όσο και της Διακήρυξης.

63. Επειδή ο τέταρτος παρεμβαίνων υποστηρίζει με την παρέμβασή του τα εξής: «Όπως ήδη αναφέρθηκε, με βάση τις διατάξεις του Ν. 3863/2010 οι υποψήφιοι ανάδοχοι υποχρεούνται να προσδιορίσουν ρητώς με την προσφορά τους τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν ανά άτομο, χωρίς ωστόσο να τίθεται παράλληλα κάποιος περιορισμός ως προς τον εκ μέρους τους ακολουθούμενο τρόπο υπολογισμού. Τούτων δοθέντων, η Εταιρία μας υπολόγισε τα τ.μ. καθαρισμού των χώρων της αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο υπο-παράρτημα 2 του Μέρους Β' του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, σε σχέση με τα άτομα που δηλώσαμε ως φυσική παρουσία για έκαστο τμήμα του διαγωνισμού. i. Ειδικότερα, όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 14.188,51 τ.μ. [ήτοι για τα ΚΥ (3857,6 + 645,43 + 945 + 437 + 300 + 605 + 296 + 1551 + 1054 + 1550 + 1431) = 12672,03 τμ, για τις ΤΟΜΥ (131 + 158,48 + 244) = 533,48 τμ και για τα Π.Ι. (70 + 70 + 60 + 96 + 125 + 7 + 60 + 10 + 125 + 120 + 100 + 140)= 983 τμ]. Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 20 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 14.188,51 τ.μ./20 άτομα και κατ' αποτέλεσμα 709,43 τ.μ./άτομο.

ii. Περαιτέρω, όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 4.624,90 τ.μ. [ήτοι για τα ΚΥ (1500 + 632 + 1102,9) = 3234,9 τμ, για τις ΤΟΜΥ 0 τμ και για τα Π.Ι. (54 + 90 + 80 + 70 + 111 + 240 + 60 + 40 + 65 + 40 + 70 + 70 + 85 + 40 + 50 +

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

$40 + 80 + 60 + 45 = 1390$ τμ]. Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 11 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως $4.624,90$ τ.μ./11 άτομα και κατ' αποτέλεσμα $420,50$ τ.μ./άτομο.

iii. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε $9.224,77$ τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ $8254,77$ τμ, για τις ΤΟΜΥ 0 τμ και για τα Π.Ι. 970 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 10 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως $9.224,77$ τ.μ./10 άτομα και κατ' αποτέλεσμα $922,47$ τ.μ./άτομο.

iv. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε $15.440,50$ τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ 11617 τμ, για τις ΤΟΜΥ $197,5$ τμ και για τα Π.Ι. 3626 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 30 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως $15.440,50$ τ.μ./30 άτομα και κατ' αποτέλεσμα $514,68$ τ.μ./άτομο.

v. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 5775 τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ 4560 τμ, για τις ΤΟΜΥ 172 τμ και για τα Π.Ι. 1043 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 8 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 5775 τ.μ./8 άτομα και κατ' αποτέλεσμα $721,88$ τ.μ./άτομο.

vi. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 6751 τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ 5126 τμ, για τις ΤΟΜΥ 150 τμ και για τα Π.Ι. 1475 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 15 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 6751 τ.μ./15 άτομα και κατ' αποτέλεσμα 450 τ.μ./άτομο.

vii. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 5135 τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ 3978 τμ, για τις ΤΟΜΥ 375 τμ και για τα Π.Ι. 782 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 11 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 5135 τ.μ./11 άτομα και κατ' αποτέλεσμα $466,82$ τ.μ./άτομο.

viii. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε $6184,06$ τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ $4902,06$ τμ, για τις

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

TOMY 290 τμ και για τα Π.Ι. 992 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 11 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 6184,06 τ.μ./11 άτομα και κατ' αποτέλεσμα 562 τ.μ./άτομο.

ix. Όσον αφορά το Ν. ..., η συνολική επιφάνεια των χώρων καθαρισμού αυτού εκτείνεται σε 7728,35 τ.μ. (ήτοι για τα ΚΥ 4901,35 τμ, για τις TOMY 145 τμ και για τα Π.Ι. 2682 τμ). Κατά συνέπεια, η αναλογία τ.μ. που αντιστοιχεί σε καθένα εκ των 16 ατόμων που πρόκειται να απασχοληθούν στους ανωτέρω χώρους υπολογίζεται ως 5135 τ.μ./16 άτομα και κατ' αποτέλεσμα 483 τ.μ./άτομο. Σύμφωνα, συνεπώς, με τα ανωτέρω, και κατά το μέρος αυτό καθίσταται απορριπτέα ως προδήλως αβάσιμη η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, καθώς ουδεμία πλημμέλεια μπορεί να προσάψει κανείς στην προσφορά μας ως προς τον υπολογισμό των τ.μ. ανά άτομο».

64. Επειδή ο δεύτερος παρεμβαίνων υποστηρίζει τα εξής: «Η εταιρεία μου στην προσφορά της έχει δηλώσει 14 άτομα τις καθημερινές και 6 άτομα τις Κυριακές και αργίες. ... Δηλαδή η προσφεύγουσα πιστεύει ότι τα 6 άτομα τις Κυριακές καθαρίζουν όλα τα τετραγωνικά που καθαρίζονται και τις καθημερινές από τα 14 άτομα, με δεδομένο ότι διαιρεί το σύνολο των τετραγωνικών με τα 6 άτομα που εργάζονται την Κυριακή. Απορίας άξιο είναι ότι αφού το έργο μπορεί να πραγματοποιηθεί με 6 άτομα για όλα τα τετραγωνικά που ορίζονται από τη διακήρυξη προς καθαρισμό γιατί ζητούνται 14 για τις καθημερινές;».

65. Επειδή το άρθρο 68 του ν. 3863/2010 ορίζει ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) ..., β) ..., στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

66. Επειδή κατά την προκήρυξη στον Πίνακα που συμπληρώνεται ως προς τις απαιτήσεις του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 για την ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ απαιτείται να συμπληρώνονται τα «Τετραγωνικά μέτρα m² ανά άτομο – Κτίρια (.....m²)», πλην δε τούτου, δεν απαιτείται από κάποιον άλλον όρο της διακήρυξης να προβαίνουν οι συμμετέχοντες και σε άλλους υπολογισμούς, ως προς τα τετραγωνικά μέτρα, όπως βάσιμα υποστηρίζουν οι παρεμβαίνοντες. Άλλωστε, ο ορθός αριθμός των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο απαιτείται να δηλωθεί, επί ποινή αποκλεισμού, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες καθαριότητας θα παρασχεθούν καθημερινώς επί του συνόλου των αναφερόμενων εξωτερικών χώρων και κτιριακών εγκαταστάσεων που εντάσσονται στο αντικείμενο του διαγωνισμού και, άρα, δεν θα παραλείπονται από την καθημερινή παροχή των υπηρεσιών κάποιοι χώροι (ΑΕΠΠ 861/2020). Δεδομένου ότι στη διακήρυξη και στον οικείο πίνακα του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 γίνεται αναφορά σε συνολικό αριθμό εργαζομένων και στα συνολικά τετραγωνικά μέτρα που θα καθαρίζονται ανά ημέρα, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος τυγχάνει απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον, ως προς τις Κυριακές και Αργίες, επικαλείται υπολογισμούς που δεν προβλέπονται από τη διακήρυξη.

67. Επειδή ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο δεύτερος παρεμβαίνων για τον Ν. Χαλκιδικής, υπολογίζει εργατικό κόστος για λιγότερες ημέρες/ώρες από αυτές που απαιτούνται και ως εκ τούτου θα πρέπει να απορριφθεί η προσφορά του ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Συγκεκριμένα προβάλλει ότι η διάρκεια της σύμβασης καταλαμβάνει 313 ημέρες Δευτέρα- Σάββατο, ενώ η εταιρεία «...» δηλώνει για τον Ν. ..., στο αρχείο με τα στοιχεία του άρθρου 68 Ν. 3863/2010 ότι καθημερινά από Δευτέρα έως Σάββατο θα απασχολούνται εργαζόμενοι της για 34 ώρες. Άρα, συνολικά για το έτος, θα έπρεπε να υπολογίσει εργατικό κόστος για: $34 * 313$ ημέρες = 10.642 ώρες. Αντίθετα, η εν λόγω εταιρία υπολόγισε εργατικό κόστος για 10.608 ώρες, ήτοι 34 λιγότερες από τις απαιτούμενες. Κατά τούτο, η οικονομική προσφορά της δεν είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και το εργατικό κόστος που υπολογίζει δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των ημερών/ωρών που θα διαρκέσει η σύμβαση.

Αριθμός Απόφασης: Σ949/2022

68. Επειδή η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι από τη σύγκριση της προσφοράς του δεύτερου παρεμβαίνοντος με τις απαιτήσεις της διακήρυξης για τον Ν. ..., όπως αυτές ορίζονται ρητώς στη σελ. 79 αυτής, καθίσταται σαφές πως η προσφορά της εν λόγω εταιρείας είναι πλήρως εναρμονισμένη και σύμφωνη με όσα απαιτούνται από την επίμαχη διακήρυξη.

69. Επειδή ο παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων στερείται εννόμου συμφέροντος να προβάλλει λόγους κατά του παρεμβαίνοντος για τον Νομό ..., διότι στον πίνακα των προσφορών που εισάγεται στο ΕΣΗΔΗΣ δεν έχει βάλει τιμή για τον Νομό ... Επειδή από την επισκόπηση του ΕΣΗΔΗΣ προκύπτει ότι ο εν λόγω ισχυρισμός είναι βάσιμος, καθόσον στον συνολικό πίνακα της οικονομικής προσφοράς του που ενυπάρχει στο ΕΣΗΔΗΣ το σχετικό πεδίο είναι κενό, τυγχάνει απορριπτέος ο συγκεκριμένος λόγος ως προβαλλόμενος άνευ εννόμου συμφέροντος, ενόψει, εξάλλου, και της ρητής υποχρέωσης που έχουν οι συμμετέχοντες από την προκήρυξη, και δη επί ποινή αποκλεισμού, να αναγράφουν ακριβώς την ίδια τιμή στο έντυπο της προσφοράς με την τιμή που εισάγεται στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα και με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω στο σκεπτικό για την απόρριψη της προσφυγής του προσφεύγοντος για τον Νομό ...

70. Επειδή η προσφυγή πρέπει να γίνει μερικώς δεκτή και να γίνουν δεκτές οι παρεμβάσεις του πρώτου, του δεύτερου του τρίτου και του τέταρτου παρεμβαίνοντος.

71. Επειδή πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή και ακυρώνει την προσβαλλόμενη σύμφωνα με το σκεπτικό.

Δέχεται τις παρεμβάσεις του πρώτου, του δεύτερου, του τρίτου και του τέταρτου παρεμβαίνοντος.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 24-6-2022 και εκδόθηκε αυθημερόν στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ